

Чорний сосновий вусач

Monochamus galloprovincialis Oliv.

Рослини живителі:
різні види сосни, ялини, смереки,
модрини

Пошкодження

M. galloprovincialis ушкоджує головним чином ослаблені дерева, які вже уражені хворобами та шкідниками. Личинки знижують якість деревини та можуть призвести до загибелі дерева.

Опис

Зимують личинки всередині стовбурів у колосочках. Навесні заляльковуються. Лялечка розвивається впродовж 15-25 діб. Новоутворені жуки прогризають льотний отвір діаметром 5-7 мм і виходять назовні. Літ жуків починається в середині червня і триває до вересня. Жуки додатково живляться тонкою корою гілочок і пагонів, що часто призводить до їх засихання. Самки відкладають по 1-2 яйця у вигризені насічки на корі ослаблених дерев. Плодючість – 30 яєць. Через 7-14 діб відроджуються личинки і переходять у кору. Упродовж місяця вони живляться лубом, потім заболонню і деревиною. До осені проточений хід закінчується лялечковою колосочкою поблизу поверхні деревини, в якій личинки залишаються до весни

КЛЮЧОВІ ТЕЗИ:

- *M. galloprovincialis* ушкоджує ослабленні дерева.
- Літ жуків починається в середині червня і триває до вересня.
- Одна генерація в рік.
- У роки з підвищеною вологістю настає масова загибель личинок від грибкових, бактеріальних і вірусних хвороб.

наступного року. За рік розвивається одна генерація. Деяка частина личинок у стані діпаузи залишається до двох-трьох років.

Ідентифікація

Жук довжиною від 11 до 28 мм. Забарвлення від бурого до чорного, з бронзовим відливом, в білих, сірих або рудих волосках. Жуки обгризають тонку кору гілок здорових сосен, чим значно їх послаблюють. Яйця відкладають у насічки, прогризені самкою в корі стовбурів. Личинки прогризають в заболоні стрічкоподібні

ходи, заповнюючи їх тирсою, потім заглиблюються в деревину, прогризаючи ходи довжиною до 20 см, періодично повертаючись під кору для харчування лубом і заболонню; зимують. Заляльковуються в лялечковій колісці біля поверхні заболоні.

ОБСТЕЖЕННЯ

- Проводиться з червня по вересень.
- За допомогою феромонних пасток Ліндгрена.
- 1 пастка на 1 га.
- Пастки розташовують не ближче, ніж за 20м від рослини-живителя, прикріплюючи їх до дерева, яке не є живителем.
- Одна вибірка не раніше ніж через місяць після виставлення пастки.

Заходи

Фітосанітарні: деревина рослин-живителів чорного соснового вусача, яка призначається для міжнародної торгівлі повинна бути вільною від льотних отворів та висушеною.

Лісогосподарські альтернативи: санітарні вирубки дерев, виставлення ловчих пасток, засоби захисту при зберіганні лісоматеріалів.

Біологічний контроль: вусачів знищують комахоїдні птахи, особливо дятли. Яйцями, личинками і лялечками живляться хижаки з різних сімей.